



2020-11-12

Minnesanteckningar Vormsele 2008-06-17

Arbetsgruppen i Vormbäckens samverkansgrupp hade tisdagen den 17 juni ett arbetsmöte i Vormsele. Syftet var att fördjupa diskussionerna om indelning i vattenförekomster, miljömål och förslag till kommande åtgärder samt att få en uppdatering av läget i Hornträsket.

Från arbetsgruppen deltog Emma Rönnblom Pärsson, Boliden; Göran Fjällström, Vormsele FVO; Gösta Brännström, Vormträsk, FVO; Daniel Holmqvist, Vindelälvens fiskeråd; Kjell-Ivar Asplund, Björksele FVO; Rune Lundberg, Hornträsk skifteslag; Rikard Vesterlund, Skogsstyrelsen; Hans-Erik Johansson, Länsstyrelsen Västerbottens län samt Birgitta Fritzdotter, Vattensamverkan Norr.

Dagordning

- Inledning, kort genomgång av vattenförvaltningsarbetet i stort samt återblick på vattenförekomstindelning, miljömål och åtgärder för Vormbäcken.
- Hornträskgruvan, kort lägesbeskrivning av huråterställningsarbetet har gått och vad som planeras under sommaren.
- Hur mår Vormbäcken? Kort genomgång av de senaste resultaten.
- Förslag till åtgärder, igenläggning av diken i Hornträsket
- Fortsatt inventering av vattendrag i Vormbäckssystemet, ansökan om medel för återställning av flottledsrensade sträckor i Vindelälven med biflöden.
- Vattenråd, läget för bildande av vattenråd för huvudavrinningsområden.

2020-11-12

--

Inledning

Hans-Erik inledde kvällen med att göra en kort genomgång av vattenplaneringscykeln som är den arbetsmodell som vattenförvaltningsarbetet bedrivs enligt (bilaga 1). Det övergripande målet är att ytvatten, grundvatten och kustvatten ska ha god status år 2015. En viktig bit i vattenförvaltning är att den ska bedrivas på ett demokratiskt sätt och att myndigheter, verksamhetsutövare, organisationer samt allmänhet har möjlighet att vara med att påverka.

Det som är aktuellt just nu för Bottenvikens vattendistrikt är en genomgång av väsentliga frågor. Ett dokument som beskriver de allvarligaste miljöproblemen inom varje huvudavrinningsområde är ute på samråd fram till 1 augusti 2008. Synpunkter på dokumentet kan skickas per post till Vattenmyndigheten i Bottenvikens vattendistrikt eller lämnas via Vattenmyndigheternas hemsida (http://www.vattenmyndigheterna.se/vattenmyndigheten/amnen/Bottenviken/Samråd/Vasentliga_fragor.htm). Vormbäcken, som ingår i Ume- och Vindelälvens avrinningsområde, är i väsentliga frågor upptaget som ett riskområde för miljögifter och metaller.

Under detta år påbörjas arbetet med att ta fram förslag på åtgärdsprogram och förvaltningsplan för distriktet. Åtgärdsprogram ska tas fram för de vattenförekomster som inte uppnår eller riskerar att inte uppnå god status. Samråd tid för dessa dokument kommer att vara under perioden februari till augusti 2009.

Vattenförekomster, miljömål och åtgärder

För att fördjupa diskussionen om indelning i vattenförekomster inom Vormbäckens avrinningsområde samt statusklassning repeterade Hans-Erik de förslag som presenterades vid föregående möte (2007-11-20). För utförligare beskrivning av indelning och statusklassning hänvisas till minnesanteckningarna från detta möte.

Tabellerna med förslag på mål och åtgärder för föreslagna vattenförekomster har uppdaterats och visades under presentationen. Presentationen bifogas (bilaga 1).

Hans-Erik frågade om den föreslagna indelningen i vattenförekomster är bra. Arbetsutskottet tyckte att den verkade vettig, en komplettering kom fram vid diskussionerna och det var att Holmtjärnsbäcken bör bli en egen vattenförekomst. Den är inte påverkad av de metallhalter som finns i Vormbäcken. En annan synpunkt var vilket mål det är möjligt att sätta på Rökån, den har enligt vissa alltid haft ett surt vatten pga av hög andel myrar med

2020-11-12

--

mycket dikning. Rikard Vesterlund nämnde att det tidigare har gjorts undersökningar i bäcken. Hans-Erik lovade att kolla upp dessa uppgifter.

Sammanfattningsvis kan sägas att en första åtgärd som bör göras är att ta fram ett bättre underlag för säkrare statusbedömningar för de vattenförekomster som idag saknar underlag.

Bolidens åtgärder vid Hornträskgruvan och Kristinebergsgruvan

Efter ett gott fika med nybakat tunnbröd och kaffe fortsatte mötet med att Emma Persson-Rönblom redovisade vilka åtgärder som Boliden gjort vid Hornträskgruvan under 2006 och 2007 samt vad ska utföras under 2008 samt 2009 (bilaga 2). Under 2006 injekterades (besprutades) en blandning av mesakalk och röttslam i borrhål i dagbrott E samt i grävda diken på gråbergssupplag och industriplan. Under 2007 påbörjades injektering med mesakalk av den omättade zonen, dvs mark som är ovanför grundvattenytan. Dessutom anlades nya diken för att avleda ytvatten och kontrollprogrammet justerades. Under sommaren 2008 kommer besprutning av den omättade zonen att fortsätta och arbetet ska ske med två aggregat för att arbetet ska gå snabbare. Planktonundersökning i Hornträsk kommer även att utföras under senare delen av sommaren.

2008

Fortsatt infiltration med mesa-slurry
Moränkartering
Planktonundersökning

2009 (Fas 2)

Anläggande av avjämningsskikt på dagbrottsytor och industriområdet
Anläggande av tätskikt
Kontroll och uppföljning

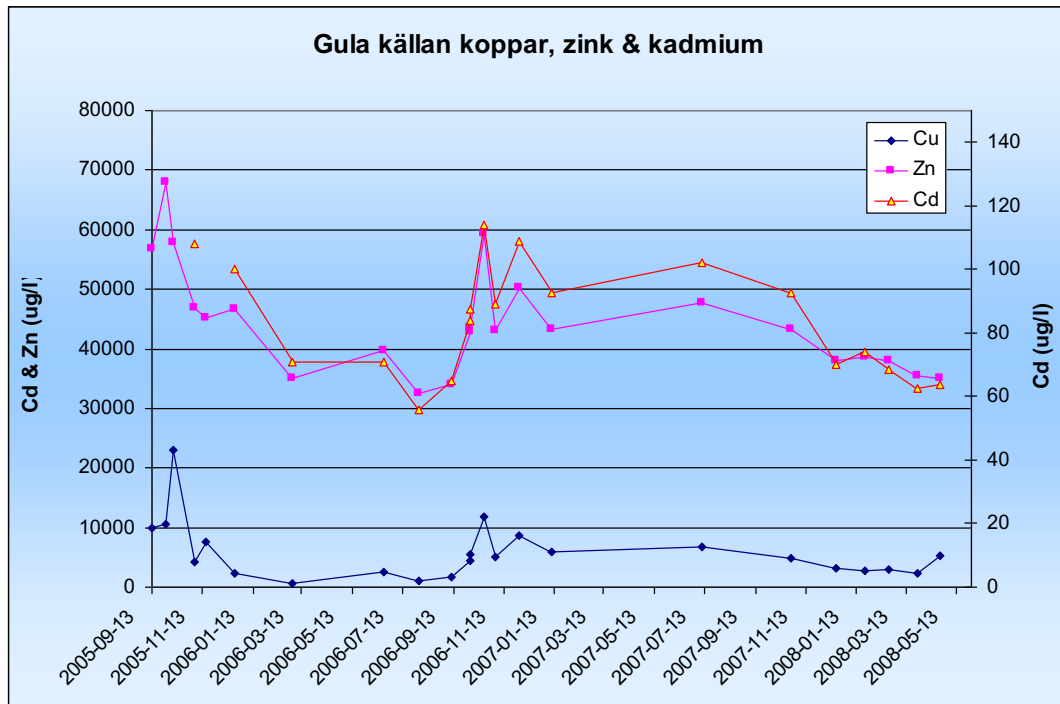
Tanken med fas 1 och fas 2 är att i så hög utsträckning som möjligt minska mineraliseringarnas kontakt med syre, minska vattengenomströmning inom området samt att skapa långsiktig buffert mot försurning och metalltransporter.

Emma visade en graf på hur utveckling av koppar, zink och kadmium har varit vid den sk Gula källan vid Hornträskgruvan. Koppar, zink och kadmium uppvisar en sjunkande trend medan kadmium uppvisar en förhöjning vid sista mätningen. Emma visade även grafer på hur utvecklingen har varit för halterna av koppar och zink vid utloppet av Hornträsket under ett längre tidsperspektiv, från 1971 och framåt (bilaga 2). Vid den senaste mätningen under maj månad var halterna av koppar och zink markant lägre än under

2020-11-12

--

tidigare år. Det är dock ett enstaka mätillfälle så att kommande mätningar får visa hur stor återhämtningen av sjön är.



Hur mår Vormbäcken

Hans-Erik Visade en graf på hur metallhalterna såg ut under mars, dvs basflödesförhållanden. Halterna för koppar och zink var något högre under 2008 än under 2007. Se figur i bifogad presentation (bilaga 1).

Förslag till igenläggning av diken som mynnar i Hornträsket

Länsstyrelsens och Skogsstyrelsen genomförde 2005 en kartläggning av vattenkemi i diken runt Hornträsket. Resultaten redovisades i en rapport som kom ut 2006 och som delades ut till arbetsgruppen.

Rikard Vesterlund, Skogsstyrelsen, inventerade under 2006 vissa områden kring Hornträsket med avseende på diken och utströmmande ytvatten. Rikard visade kartor på utbredning av diken och på områden där han stött på gamla borrhål med läckande rostfärgat vatten. En diskussion följde på var det kunde vara lämpligt att lägga igen vissa diken. Emma berättade att Boliden håller på att göra en översyn av Rävliedmyrans gruvområde, bland annat med grundvattenmätningar, för att få en bättre kontroll på hydrologin. Hon

2020-11-12

--

tyckte därför att det var lämpligt att vänta med igenläggning av de diken som har kontakt med detta gruvområde.

På mötet bestämdes att en mindre exkursion skulle genomföras under augusti för att på plats studera förhållandena. Rikard, Kjell-Ivar, Rune, Hans-Erik, samt en representant från Boliden föreslås delta på exkursionen.

Fortsatt inventering av vattendrag i Vormbäckssystemet, ansökan om medel för återställning av flottledsrensade sträckor i Vindelälven med biflöden

Kvällen förlöpte mycket snabbt och Daniel valde att mycket kort sammanfatta vad Vindelälvens fiskeråd kommer att göra under 2008. Mycket arbete kommer att ske vid Stornorrfors för att förbättra möjligheterna för lax och havsöring att passera detta hinder. Inom Vormbäckens avrinningsområde kommer vissa biflöden som inte inventerats tidigare att inventeras under sommaren, bl a Rökån och Svältamyrbäcken.

En ansökan om medel för återställning av Vindelälven har lämnats in och besked om medel kommer senare i höst. Daniel lovade att visa sin presentation och berätta mer om inventering av vattendragen i Vormbäckssystemet vid nästa möte.

Vattenråd, läget för bildande av Vattenråd för huvudavrinningsområden.

Birgitta Fritzdatter, Vattensamverkan Norr berättade om bildandet av Vattenråd. Det har varit en serie stormöten inom varje vattenrådsområde (VRO) där nätverksgrupper har skapats. Ume- och Vindelälvens nätverk, vattenrådsområde 10, har beslutat att bilda ett vattenråd. Lycksele kommun har åtagit sig rollen som juridisk person och Ingela Forsberg är sammankallande.

Birgitta nämnde vidare att det eventuellt finns möjligheter för arbetsgrupper inom ett vattenråd att söka medel från Vattenmyndigheten. Vormbäckens samverkansgrupp skulle mycket väl kunna utgöra en sådan arbetsgrupp. Det är fritt för alla att vara med i nätverket och ta del den information som kommer fram genom arbetet i Vattenrådet. Birgitta skickade runt en lista där alla som vill vara med kunde anteckna sin adress (e-mail).

Birgitta delade även ut information av vad ett vattenråd är och vad det gör och hon vill även bifoga det senaste nyhetsbrevet med dessa minnesanteckningar (bilaga 3)

2020-11-12

--

Avslutning

Som avslutning, på övertid, visade Hans-Erik som snabbast databasen VISS och Vattenkartan. VISS står för VattenInformationsSystem Sverige och är en databas där underlag för statusklassning, mätpunkter och underlag om åtgärder i vatten kommer att samlas. Den är i sin uppstart, men det finns redan nu mycket information. I Vattenkartan finns geografisk information samlad om sjöar, vattendrag och olika typer av påverkan mm. Vattenkartan kan nås dels via länkar i VISS men även som egen adress.

VISS <http://www.viss.lst.se/>

Vattenkartan <http://gis.lst.se/vattenkartan/>

Nästa möte föreslås att hållas i november 2008 och då för hela samverkansgruppen. Hans-Erik tackade slutligen alla för kvällen.

Hans-Erik Johansson
Miljöanalysfunktionen

090-10 73 22

Bilagor

Bilaga 1 Vormsele 2008-06-17
Bilaga 2 Information Vormbäckens samverkansgrupp
Bilaga 3 Nyhetsbrev juni 2008

Sändlista:

Arbetsutskottet:

Kjell-Ivar Asplund
Gösta Brändström)
Göran Fjällström
Daniel Holmqvist
Steve Johansson
Rune Lundberg
Ingela forsberg
Emma Rönnblom-Persson

Björksele FVO
Vormträsk FVO
Vormsele FVO
Vindelälvens Fiskeråd
Sveaskog
Hornträsk skifteslag
Lycksele Kommun
Boliden Mineral AB

2020-11-12

--

Samt kopia till:

”Stora samverkans gruppen”:

Stig Westbergh	Vindelälvens Fiskeråd
Henrik Sandström	Vindelälvens Fiskeråd
Jonny Lindström	Björksele FVO
Jonny Stenmark	Lill-Åmans FVO
Rolf Örnberg	Rökåbygdens FVO
Börje Stenlund	Släppträsk FVO
Elin Nilsson	Norsjö kommun
Jan Asplund	Malå kommun
Rikard Vesterlund	Skogsstyrelsen/ Malåkontoret
Göran Wickman	SCA/ Lycksele
Eva Jörgensson	Sveaskog Naturupplevelser
Torbjörn Åhman	Holmen skog/ Norsjö
Patrik Söderström	Lycksele kommun
Marina Olofsson	Lycksele kommun
Roger Öberg	Lycksele kommun